

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/160/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117221859
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4117221859.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H.: G., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefániková tr.88 ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. 9, T. a otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. S. 2, R., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

Súd návrh otca zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ - otec maloletých detí H.: G., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX sa svojím návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 12.06.2017 domáhal zníženia výživného na maloleté deti. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa oženil a z manželstva pochádza dcéra G. H., nar. XX.XX.XXXX, narodením dieťaťa mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Bol dlhodobo nezamestnaný, od 01.02.2017 bol na materskej dovolenke, keďže sa manželke nepodarilo nájsť prácu dňom 31.07.2017 materskú dovolenku ukončil a otvoril si živnosť. Venuje sa murárcine, zháňa si zákazky a snaží sa rozbehnúť svoje podnikanie. Všetky náklady na stravu a potreby dcér otca zatiaľ uhrádza manželka z rodičovského príspevku. (1)

Na pojednávanie stanovené súdom na 05.09.2017 sa nedostavil otec maloletých detí bez ospravedlnenia svojej neúčasti na pojednávaní, pričom na termín pojednávania bol súdom riadne predvolaný. Na pojednávanie stanovené súdom na 07.12.2017 sa otec opätovne nedostavil, mal riadne vykázané doručene predvolania dňom 07.11.2017, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) súd pokračoval v konaní bez prítomnosti otca maloletých detí. (2)

Matka maloletého dieťaťa vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že výživné bolo naposledy upravené v čase rozvodu manželstva rodičov na sumu 70 eur mesačne na každé dieťa. Odvtedy sa zmenila situácia hlavne na strane mal. detí, ktoré sú staršie a primerane k veku dieťaťa stúpili výdavky na zabezpečenie ich potrieb. Obe dcéry navštevujú strednú školu, G. 2. ročník SOŠ Cintorínska v Nitre, D. navštevuje SOŠ potravinársku, Cabajská v Nitre. Mesačne dcéram uhrádza 12 eur cestovné, rovnako poplatky súvisiace so začiatkom škol. roka, stravné, vzhľadom k tomu, že navštevujú strednú odbornú školu musela prispieť na materiál na odbornú prax, G. 50 eur a D. 70 eur ročne. Okrem toho má mal. D. zdravotné problémy, je evidovaná v ambulancii ortopéda, má problémy s kolenami, aj keď jej odporučil liek za 40 eur, nemohla si ho dovoliť, kúpila liek za 12 eur. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní riadne, má zameškané výživné asi 2 000 eur. Je voči nemu vedené aj trestné konanie.

Naposledy zaplatil výživné v 1/2017. O dcéry sa nezaujíma. Neprispeva im pri príležitosti sviatkov. Dcéry otca navštevovali, keď býval v Nitre a narodila sa mu dcéra. Potom však v rodine otca boli problémy s alkoholom, s políciou a odvtedy ho nenavštevujú. Býva s dcérami v podnájme v 1-izbovom byte, kde mesačne uhrádza 280 eur aj s energiami za bývanie. Nespláca žiadne pôžičky ani úvery, je nemajetná. Jej príjem je 400 eur mesačne netto + PnD 47,04 eura mesačne. Od 01.11.2017 sa z dôvodu nedostatku zákazok jej zamestnávateľ a znížil rozsahu pracovného času na 20 hodín týždenne, čomu bude prislúchať aj príslušné zníženie mesačnej mzdy. Nevie uviesť, či sa jedná o dočasný alebo trvalý stav. Pokiaľ bude situácia pretrvávajúca, bude nútená si nájsť inú prácu. Finančne jej vypomáhajú hlavne rodičia, ktorí sa spolupodieľajú takmer na všetkých výdavkoch na mal. deti. Už výživné vo výške 70 eur mesačne na dcéry považuje za nedostatočné a zvažovala návrh na zvýšenie výživného. Podarilo sa jej vybaviť soc. štipendium, ktoré deti poberajú vo výške 31,65 eura mesačne každá. Poberá aj náhradné výživné z UPSVaR Nitra. (3)

Právna zástupkyňa matky v konečnom návrhu žiadala návrh otca ako nedôvodný zamietnuť. (4)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí a navrhuje ho zamietnuť, nakoľko boli preukázané zvýšené výdavky so zabezpečením potrieb pre mal. deti. (5)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu otca a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov: (6)

- rodné listy mal. detí,
- doklady preukazujúce príjmové pomery otca,
- výpis zo živnostenského listu,
- potvrdenie o príjme matky,
- potvrdenie o návšteve školy,
- doklady preukazujúce výdavky matky,
- trestný rozkaz Okresného súdu Nitra č. k. 21T/21/2017 zo dňa 29.03.2017,
- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/459/2015, sp. zn. 24P/218/2016, sp. zn. 35P/86/2012 z neho rozsudok zo dňa 11.09.2012 a spis sp. zn. 11P/192/2016 a zistil tento skutkový a právny stav: (7)

M. Okresného súdu Nitra č. k. 35P/86/2012-37 zo dňa 11.09.2012 bolo manželstvo rodičov maloletých detí H.abíny, nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX rozvedené, obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí sumou 70 eur mesačne na každé dieťa jednotlivo. V tom čase mali rodičia dve vyživovacie povinnosti. Matka bola zamestnaná s príjmom 306,38 eura mesačne netto a poberala PnD 45,08 eura mesačne. Otec pracoval ako murár a dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 473,32 eura mesačne. Obe maloleté deti navštevovali 5. a 6. ročník základnej školy, zvýšené výdavky matka na maloleté deti v tom čase nemala. (8)

V súčasnosti žije matka s oboma maloletými deťmi v spoločnej domácnosti v podnájme, za ktorý mesačne uhrádza 280 eur aj s energiami. Nespláca žiadne pôžičky ani úvery, je nemajetná. Je zamestnaná, priemerný mesačný príjem matky je 425 eur netto (11/2016 až 10/2017), poberá PnD na dve maloleté deti vo výške 47,04 eura mesačne. Od 01.11.2017 sa matke na základe dohody o zmene pracovnej zmluvy znížil rozsah pracovného času na 20 hodín týždenne. Zmena pracovnej zmluvy sa zjedнала do 31.01.2018. Maloletá G. navštevuje 2. ročník SOŠ Cintorínska v Nitre. Matka mesačne uhrádza cestovné 12 eur a 50 eur - ročný poplatok za materiál na odbornú prax maloletej. Maloletá poberá sociálne štipendiu vo výške 31,65 eura mesačne. Maloletá D. navštevuje 1. ročník SOŠ Potravinárskej v Nitre, matka uhrádza mesačne cestovné 12 eur a 71 eur ročne - príspevok na odbornú prax. Maloletá má zdravotné problémy, je evidovaná v ambulancii ortopéda, nosí okuliare. Poberá sociálne štipendium vo výške 31,65 eura mesačne. (9)

Otec dňa 30.05.2015 uzatvoril manželstvo s Z. W., rod. D.. Z manželstva pochádza maloletá G. H., nar. XX.XX.XXXX. Otec bol zamestnaný od 04/2015 do 08/2015 u zamestnávateľa LIV ELEKTRA, a.s. kde dosahoval priemerný mesačný príjem 554,64 eura mesačne netto. Pracovný pomer mal uzatvorený na dobu neurčitú. Pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnávateľa okamžitým skončením pracovného pomeru pre porušenie pracovnej disciplíny otca tým, že nenastúpil na výkon práce a mal absenciu v 07/ - 08/2015. Necelý rok pred skončením pracovného pomeru jeho pracovná morálna upadala. Od 02/2016 do 08/2016 bol otec zamestnaný v spoločnosti Inpek, s.r.o. kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 652,04 eura mesačne. Pracovný pomer bol ukončený dohodou k 31.08.2006 bez udania dôvodu. Od 10/2016 do 01/2017 bol otec zamestnaný v spoločnosti Casta

- Montage Service, s.r.o. kde otec dosahoval čistý mesačný príjem 927,71 eura aj s vyplatenými cestovnými náhradami, pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnanca. Od 01.06.2017 otec podniká na základe živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a prípravné práce k realizácii stavby. Otec si vyživovaciu povinnosť k dcéram neplní riadne, má zameškané výživné k 02/2017 vo výške 1 800 eur. S dcérami nie je v žiadnom kontakte. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/21/2017 zo dňa 29.03.2017 bol otec odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy, z dôvodu že si neplnil vyživovaciu povinnosť k maloletej G. a D. H. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 rok nepodmienečne. Toto rozhodnutie nie je právoplatné. (10)

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (11)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (12)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (13)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (14)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (15)

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnenie údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (16)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (17)

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (18)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, len ak nastane podstatná zmena pomerov či už na strane maloletých detí alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca dieťaťa. (19)

Otec maloletých detí ako samostatne zárobkovo činná osoba (živnostník), ktorá má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, si nesplnil svoju povinnosť, nepreukázal súdu svoje príjmy, nepredložil podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov (napriek opakovanej výzve súdu). Súd preto podľa ustanovenia § 63 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, jeho možností a schopností prispievať na výživu maloletých detí vychádzal z príjmu otca 3989,60 eura mesačne, ktorá suma v súčasnosti predstavuje 20-násobok sumy životného minima. Pri

uvedenom príjme môže otec prispievať aj naďalej stanoveným výživným 70 eur mesačne na každé dieťa aj pri zohľadnení jeho ďalšej vyživovacej povinnosti k mal. dcére G. H., ku ktorej mu pribudla vyživovacia povinnosť, bez ohrozenia jeho životnej úrovne ako aj životnej úrovne otcovej novej rodiny. Otec bol pred začatím podnikania zamestnaný v riadnom pracovnom pomere až do 01/2017, kedy nastúpil na materskú dovolenku. U všetkých zamestnávateľom otca od r. 2015 bol pracovný pomer otca ukončený vždy na základe podnetu otca alebo z dôvodov neplnenia si pracovných povinností na strane otca. Otec dosahoval mesačný príjem od 554 eur do 927 eur netto, z ktorého bolo tiež v jeho možnostiach si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť ku všetkým svojim trom maloletým deťom, k maloletej G. a D. prispievať súdom určeným výživným 70 eur mesačne na každú a tiež zabezpečovať potreby maloletej G. V 01/2017 otec ukončil pracovný pomer u posledného zamestnávateľa, u ktorého dosahoval najvyšší príjem z dôvodu nástupu na materskú dovolenku a následne v návrhu na zníženie výživného uviedol, že bol nútený ukončiť materskú dovolenku, lebo jeho manželka si nenašla prácu. Konanie otca (otec nastúpi na materskú dovolenku a matka- manželka otca nemá zabezpečenú prácu) súd vyhodnotil ako nezodpovedné vzhľadom k jeho povinnosti rodiča zabezpečovať výživu maloletých detí primeraným výživným. Rodič má zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu, je jeho povinnosťou zabezpečiť potreby svojho dieťaťa v primeranej výške, primerane k svojim finančným možnostiam a pomerom. (20)

Keďže v čase poslednej úpravy výživného v r. 2012 pri rozvoze manželstva mal otec priemerný príjem 448,32 eura mesačne netto a v súčasnosti došlo k zvýšeniu príjmu otca, nie je daný dôvod na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, na strane otca nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného vo vzťahu k maloletým G. a D. H.. (21)

Súd zároveň poukazuje na zmenu pomerov na strane maloletej G. a maloletej D., ktoré sú o päť rokov staršie, obe študujú na strednej odbornej škole, s čím súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen ich základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, potrieb súvisiacich so štúdiom na strednej škole, ale aj ostatných potrieb adekvátnych k veku detí, ktoré sú takmer dospelé. U maloletej D. pretrvávajú zdravotné problémy, matka má zvýšené výdavky na optické pomôcky pre dieťa. Zmena pomerov na strane oboch maloletých detí by tak odôvodňovala úpravu výšky výživného skôr jeho zvýšením ako znížením. (22)

Súd po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného, ktoré bolo naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 35P/86/2012-37 zo dňa 11.09.2012 nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca, súd nemal preukázanú zmenu pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a preto návrh otca ako nedôvodný zamietol. (23)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (24)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštalácie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.